

האיכר לקנות בשוק, ללא עצת הרופא; ממילא יוצא שלגבי ריפוי המאסטיטיס מתאכזבים האיכרים מהרופאים.

בזמן האחרון מתפשטת והולכת שיטה חדשה בהגשת עזרה וטרינארית בארה"ב, והיא דומה במהותה לזו המקובלת ב"החקלאית" אלא ששם היא מתארגנת ומנוהלת ע"י הרופא עצמו — מבחינה מקצועית ועסקית גם יחד. שיטה זו ידועה כ"שיטת מימשק לבריאות העדר" והיא מבוצעת בצורת מערך שלם ומקיף (Pac-kage deal). מעל דפי "השדה" הנני מפרסם פרטים על שיטה זו, שהנני מנסה להתאימה לתנאים שלנו. הרופאים הוטרינאריים ברחבי ארה"ב, שעובדים לפי שיטה זו, רואים בביעור המאסטיטיס את אחד משטחי הפעולה העיקריים, ונוכחו בחשיבות הדבר מבחינה כלכלית לגבי האיכר והרופא גם יחד. אין זאת אומרת שהרופא עצמו מחוייב לבצע את מבחן הבמ"ק* וביקורת מיתקן החליבה; עיקר תפקידו הוא לפקח על כל הפעולות האלה ובכלל זה לדאוג לבדיקות הבקטריולוגיות, לתנאים ההיגייניים בחליבה וכו'. הרופא, הודות להכשרתו המיוחדת מבינה מקצועית ונסיונו המעשי, ובהיותו ער לכל המתחדש בשיטות ביעור המחלה, יידע להעריך נכונה את הממצאים בתהליכי המלחמה במחלה וישמש יועץ יעיל לבעל העדר בכל מצב שהוא.

קריית-שמונה, יוני 1962 ד"ר קטחיין

* מבחן הבמ"ק, לפי השיטה שציינתי לעיל, כבר מתבצע בפיקוחי בשני משקים בגליל העליון.

טינים כדי לגלות את הדלקות שהיו במצב תרדמת בבדיקה הקודמת. רק לאחר ביצוע שתי הפעולות האלה, יהיה זה הגיוני להתחיל במבחן הבמ"ק מדי חודש בחודשו כדי לשריין את ההישגים שהושגו עד אז ולשם מניעת התנגעות חדשה או מתחדשת. בד בבד יש לבחון את מיתקן החליבה — לפחות פעם בחודש — באמצעות מגבר מד המתיחות (Strain gage amplifier) אשר הח' גל מספר עליו.

כל הפעולות הנ"ל אינן מסובכות ואינן יקרות במיוחד, אולם אין אפשרות לבצע אותן ע"י המעבדה העומדת כיום לרשותו של ד"ר לארנאו במכון הוטרינארי. הכרחי הוא פיתוח המעבדה והרחבתה כדי שתוכל להטיל על עצמה ביצוע תכנית ארצית של ביעור מחלות העטין. עוד הערה אחת: הח' גל כותב ש"המאסטיטיס היא מחלה אשר פחות מכל יצליח טיפול וטרינארי לרפאותה". מתוך ידיעתי על "ההוי" הוטרינארי האמריקאי אנסה להסביר את הרקע לסברה הנ"ל; ולא לשם הגנה על הרופא הווטריןארי ולא מתוך דאגה לפרנסתו, אלא מתוך דאגה למשק החלב בישראל.

הרופאים הוטרינאריים בארה"ב, רובם עובדים על אחרייתם הפרטית. הם מוזמנים למשק לאחר שהאיכר ניסה ללא הצלחה את כל התרופות שהוצעו לפניו בפרסומת רבה. בנסיבות אלה רואה הרופא את עצמו כ"מושיע" יחיד ואחרון ותובע תשלום נאה עבור שירותו. כדי להצדיק תשלום גבוה זה חייב הרופא להראות תוצאות טובות, אבל עד היום טרם נמצאו תרופות-פלא למאסטיטיס, ואותן התרופות שהרופא מציע יכול

העליה במשקל-הגוף בגזעי-הבקר

בתחנת הנסיונות בצ'יפאנהאם (אנגליה) גערכים ניסויים בהעלאת בשר של עגלים מגזעים שונים. ההזנה היא סטנדרטית ואחידה לגבי כל הגזעים. מהתוצאות שהושגו עד עתה יוצא שהעגלים מהגזע השחור-לבן (בריטיש פריזיאן) "היכו" את כל מתחריהם; בממוצע יומי הם הוסיפו 1,100 גרם, והמצטיין ביניהם הגיע לחוספת משקל יומית של 1,400 גרם. השקילות גערכו בי-125 ראש בקר, שני בתור היה גזע ההארפורד ואחריו — דיבון, גאלוביי, שורטהורן-החלב, אירשייר וגארנסי; האחרונים בתור היו בני הבקר מגזע הבשר המפורסם אברדיין-אנגוס; אלה הוסיפו לכל היותר 900 גרם ביום.